

Estera

1 (a) Druge godine kraljevanja Ahasvera Velikoga, na prvi dan Nisana, Mordokaj, sin Jaira, sina Šimejeva, sina Kišova, iz Benjaminova plemena, usni san. (b) Mordokaj je bio Židov koji je živio u gradu Suzi, ugledan čovjek, činovnik na kraljevu dvoru; (c) bio je jedan od onih zarobljenika što ih je Nabukodonozor, babilonski kralj, protjerao iz Jeruzalema zajedno s Jekonijom, judejskim kraljem. (d) Ovo je njegov san. Evo: krikovi i buka, grmljavina i potres; pometenost na zemlji. (e) Zatim: dva golemi zmaja, oba spremna za borbu, brekcju snažno. (f) Na to brektanje svaki se narod pripremi za vojnu kako bi se borio protiv naroda pravednih. (g) Bio je dan mraka i tame, jada i pečali, čemera i velike pometenosti na zemlji. (h) Sav narod pravednih, smućen od straha pred vlastitim nesrećama, spremi se na propast i zavapi k Bogu. (i) Od toga njihova vapaja neki malen izvor poraste u golemu rijeku, obilatu vodom. (k) Ogranu svjetlo i sunce te se poniženi uzvisiše i proždriješe moćne. (l) Mordokaj, koji je usnio taj san i nazrijevaao što Bog kani učiniti, pošto se probudi, zadrža to u srcu trudeći se do noći da svakoj pojedinosti dokuči značenje. (m) Mordokaj je mirno boravio u kraljevskoj palači s Gabatom i Tarom, dvojicom kraljevih eunuha koja su čuvala dvor. (n) Slušao je njihove

razgovore. I proniknuv jednom njihove osnove, otkri da su se spremali podići ruke na kralja Ahasvera, pa ih prokaza kralju. ^(o) A kralj podvrgnu ispitivanju oba eunuha, koji, pošto su priznali, bijahu usmrćeni. ^(p) Kralj odredi da se zapišu ti događaji da bi se sačuvao spomen na njih, a opisa ih i Mordokaj. ^(q) Kralj zbog toga imenova Mordokaja dostojanstvenikom u kraljevskoj palači i obdari ga poklonima. ^(a) Ali Haman Hamdatin, Agađanin, koji bijaše u časti kod kralja, nastojaše da naudi Mordokaju i njegovu narodu zbog dvaju kraljevih eunuha. ⁽¹⁾ Bilo je u vrijeme Ahasvera, onoga Ahasvera koji je vladao nad sto dvadeset i sedam pokrajina od Indije do Etiopije.

² U to vrijeme, dok je kralj Ahasver sjedio na prijestolju svoga kraljevstva u tvrđavi grada Suze,

³ treće godine svoga kraljevanja, priredi on gozbu za sve svoje knezove i službenike. Našli su se tako pred njim zapovjednici perzijske i medijske vojske, odličnici i pokrajinski upravitelji.

⁴ Punih sto i osamdeset dana pokazivaše on bogatstvo i slavu kraljevstva svoga i veličanstveni sjaj veličine svoje.

⁵ Kad je prošlo to vrijeme, priredi kralj u vrtnom trijemu svoje palače sedmodnevnu gozbu za sav narod koji se nalazio u tvrđavi grada Suze, od najvišega pa do najnižega.

⁶ Zavjese od najfinijeg lana, vune, ljubičasta skrleta bile su pričvršćene vrpcama od beza i crvena grimiza o srebrne prstenove na stupovima

od bijela mramora. Na podu od zelenog i bijelog mramora, sedefa i skupocjenog kamenja, nalazile se postelje od srebra i zlata.

⁷ Za piće su služili zlatni pehari, sve jedan drugačiji od drugoga, a vina je bilo kraljevski obilno, kako i dolikuje kraljevskoj moći.

⁸ Pilo se po nekom pravilu, ali ne prisilno, jer je kralj bio naredio svim nadzirateljima svoga dvora da sa svakim postupaju prema njegovoj želji.

⁹ I kraljica Vašti priredi gozbu za žene u kraljevskoj palači kralja Ahasvera.

¹⁰ Sedmoga dana, kad srce kraljevo bijaše veselo od vina, naredi Mehumanu, Bizeti, Harboni, Bigti, Abagti, Zetaru i Karkasu, sedmorici eunuha koji su mu služili,

¹¹ da dovedu preda nj kraljicu Vašti s kraljevskom krunom, da bi pokazao narodu i knezovima ljepotu njezinu. Ona je uistinu bila privlačna.

¹² Ali se kraljica Vašti ne htjede odazvati kraljevu pozivu što joj ga prenesoše dvorani. Kralj se tada veoma razbjesni i njegova se srdžba rasplamsa.

¹³ Onda zapita mudrace koji poznaju vremena. Jer svaki se kraljev posao tako proučavao među onima koji su poznavali zakone i pravo.

¹⁴ Najbliži su mu bili Karsena, Šetar, Admata, Taršiš, Mares, Marsena i Memukan, sedam knezova Perzije i Medije. Oni su smjeli gledati kraljevo lice i zauzimali su najistaknutija mjesta u kraljevstvu.

15 Upita ih: “Što treba prema zakonu poduzeti protiv kraljice Vašti, koja se nije pokorila zapovijedi kralja Ahasvera koju su joj saopćili dvorani?”

16 Memukan tada odgovori pred kraljem i knezovima: “Kraljica je Vašti skrivila ne samo kralju nego i svim poglavarima i svem narodu koji prebiva u svim pokrajinama kralja Ahasvera.

17 Jer će za držanje kraljičino doznati sve žene pa će prezirati svoje muževe govoreći: 'Kralj je Ahasver naredio da dovedu preda nj kraljicu Vašti, ali ona ne htjede doći.'

18 I žene će knezova perzijskih i medijskih, pošto doznaju za kraljičino ponašanje, još danas pripovijedati svim poglavarima kraljevim, pa će biti prkosa i prezira u izobilju.

19 Stoga, svidi li se kralju, neka se objavi kraljevska naredba i umetne među zakone Perzije i Medije, tako da se više ne može opozvati, da se Vašti ne smije više pojaviti pred kraljem Ahasverom, a kralj neka preda kraljevsku čast drugoj ženi, boljoj od nje.

20 Kad se ta naredba koju će kralj učiniti pročuje po svem kraljevstvu, koje je zaista veliko, sve će žene iskazivati poštovanje svojim muževima, od najvišega pa do najnižega.”

21 Riječ se svidje i kralju i njegovim knezovima. Stoga on učini kako mu je savjetovao Memukan.

22 Uputi pisma u sve kraljevske pokrajine, svakoj pokrajini pismom kojim se ona služila, a svakom narodu njegovim jezikom, da svaki muž bude gospodar u svojoj kući.

2

¹ Poslije tih događaja, kako mu se utiša gnjev, kralj Ahasver sjeti se Vaštije, onoga što je ona učinila i što je bilo odlučeno protiv nje.

² Rekoše tada momci što služahu kralja: “Neka se potraže za kralja mlade djevojke, djevice lijepa izgleda.

³ Kralj neka odredi u svim pokrajinama svojega kraljevstva povjerenike da mu sakupe sve djevice pristala izgleda u tvrđavi grada Suze, u haremu, pod upravom Hegeja, kraljeva eunuha, čuvara žena. On će se pobrinuti za njihovu njegu.

⁴ Ona djevojka koja se najviše sviđi očima kraljevim neka kraljuje umjesto Vaštije.” Bijaše to po volji kralju, i on tako uradi.

⁵ U tvrđavi grada Suze bio je neki Židov koji se zvao Mordokaj, sin Jaira, sina Šimeja, sina Kišova, iz plemena Benjaminova.

⁶ On je bio protjeran iz Jeruzalema među prognanicima koje je babilonski kralj Nabukodonozor odveo zajedno s judejskim kraljem Jekonijom.

⁷ On je odgajao Hadasu, to jest Esteru, kćerku strica svoga, jer ona ne imadaše ni oca ni majke. Djevojka je bila pristala i lijepa izgleda. Poslije smrti njezina oca i njezine majke Mordokaj je uze k sebi kao kćerku.

⁸ Kako se začu za kraljevu riječ i njegovu naredbu, mnogo se djevojaka sabra u tvrđavi grada Suze pod Hegejevim nadzorom. Tako dovedoše i Esteru u kraljevu palaču, pod nadzor

Hegeja, čuvara žena.

⁹ Djevojka se svidje njegovim očima, steče ona njegovu naklonost i on se pobrinu za njezino uljepšavanje i uzdržavanje. Uz to joj dade sedam najvrednijih ropkinja kraljevskog dvora i premjesti je, skupa s djevojkama, u najudobnije prostorije harema.

¹⁰ Eстера ne spomenu ni naroda ni obitelji kojoj je pripadala, jer joj Mordokaj bijaše zabranio da to učini.

¹¹ Svakoga je dana Mordokaj šetao pred dvorištem harema da bi doznao kako se Eстера osjeća i kako se prema njoj odnose.

¹² Svaka je djevojka morala ući kralju kad je na nju, prema uredbi za žene, došao red, to jest nakon dvanaest mjeseci. Jer tada se završavalo razdoblje njihova uljepšavanja: šest mjeseci uljem iz mirne, a šest mjeseci balzomom i ostalim pomastima za žensku njegu.

¹³ Pa kad bi djevojka ulazila kralju, bilo joj je dopušteno da sa sobom iz harema u kraljevsku palaču ponese sve što bi zatražila.

¹⁴ Ona bi ulazila uvečer, a ujutro bi se vraćala u drugi harem, pod nadzorom Šaašgaza, kraljeva eunuha, čuvara prilježnica. Više se ne bi vraćala kralju, osim ako bi je posebno zaželio i dozvao je k sebi poimence.

¹⁵ Kada dođe red na Esteru, kćerku Abihajla, koji je bio stric Mordokaja koji ju je bio pokćerio, da uđe kralju, ona ne zatraži ništa osim onoga što joj bijaše rekao Hegej, kraljev eunuh, čuvar žena. Ipak je pobuđivala udivljenje svih koji su je gledali.

¹⁶ Esteru, dakle, uvedoše kralju Ahasveru, u njegovu kraljevsku palaču, u desetom mjesecu, mjesecu Tebetu, sedme godine njegova vladanja.

¹⁷ Kralj zavolje Esteru više od svih drugih žena; više nego sve ostale djevice ona mu omilje i predobi ona njegovu naklonost. I položi on na njezinu glavu kraljevsku krunu, pa mjesto Vaštije ona posta kraljicom.

¹⁸ Nakon toga priredi kralj u čast Estere veliku gozbu za svoje knezove i službenike; svim pokrajinama odredi odmor i razda darove kraljevski darežljivo.

¹⁹ Kad su drugi put djevojke bile sakupljene, Mordokaj sjedaše na vratima kraljevim.

²⁰ Estera ne oda ni naroda ni obitelji iz koje je potjecala, kao što joj Mordokaj bijaše naredio. Estera se i dalje držala svih Mordokajevih uputa kao kad se nalazila pod njegovim skrbništvom.

²¹ U ono vrijeme kad je Mordokaj sjedio na vratima kraljevim, Bigtan i Tereš, dva kraljeva dvoranina, čuvari praga, planuše gnjevom i počеше snovati da podignu ruku na kralja Ahasvera.

²² Za tu njihovu namjeru sazna Mordokaj. On je dojavi kraljici Esteri, a Estera je u Mordokajevo ime saopći kralju.

²³ Sve se izvidje i otkri se zavjera, pa obojica budu obješena o stup. To se pred kraljem zapisa u knjizi Ljetopisa.

3

¹ Poslije tih događaja kralj Ahasver promaknu Hamana, Hamdatina sina, Agađanina: uzvisi ga

i njegovo prijestolje postavi iznad svih ostalih dostojanstvenika koji su bili s njim.

² Svi službenici kraljevi koji su se nalazili na kraljevim vratima prigibali bi koljena i padali ničice pred Hamanom, jer je tako zapovjedio kralj. Ali Mordokaj ne bi prignuo koljeno niti bi pao ničice.

³ Službenici kraljevi koji su se nalazili na vratima kraljevim rekoše Mordokaju: “Zašto prestupaš kraljevu zapovijed?”

⁴ Iako su mu oni to ponavljali svaki dan, on ih ne poslušao. Onda oni to dojavioše Hamanu, da vide vrijedi li Mordokajevo opravdanje. Jer im bijaše rekao da je Židov.

⁵ Kad Haman utvrdi da Mordokaj niti prigiba koljeno niti pada ničice pred njim, jako se razljuti.

⁶ A kad dozna kojemu narodu pripada, učini mu se premalo podići ruke na samog Mordokaja nego naumi s njim pobiti i sve Židove koji su živjeli u svem kraljevstvu Ahasverovu.

⁷ U prvom mjesecu, to jest u mjesecu Nisanu, dvanaeste godine Ahasverova kraljevanja u nazočnosti Hamana baciše “Pur”, to jest ždrijeb, da utvrde dan i mjesec. Ždrijeb pade na trinaesti dan dvanaestoga mjeseca, to jest na mjeseca Adara.

⁸ I Haman kaza kralju Ahasveru: “U svim pokrajinama tvoga kraljevstva ima jedan narod razasut među drugim narodima i od njih odvojen. Njegovi su zakoni drugačiji od zakona u svih ostalih naroda. Oni se ne drže kraljevskih

odredaba. Kralj ih zato ne smije pustiti na miru.

⁹ Ako je kralju po volji, neka se raspiše da se oni zatre; a ja ću izbrojiti deset tisuća srebrnih talenata na ruke povjerenika da ih pohrane u kraljevsku riznicu.”

¹⁰ Nakon toga kralj skinu pečatni prsten s ruke i preda ga Hamanu, sinu Hamdatinu, Agađaninu, neprijatelju Židova,

¹¹ i kaza mu: “Neka ti bude novac i narod, pa učini s njim što bude dobro u tvojim očima.”

¹² Trinaestoga dana prvoga mjeseca bijahu sazvani kraljevi pisari, pa o onome što je naložio Haman sastaviše pisma i upraviše ih kraljevskim namjesnicima, upraviteljima što stajahu na čelu pojedinih pokrajina, knezovima svakoga jedinog naroda, svakoj pokrajini njezinim pismom i svakom narodu njegovim jezikom. Pisma su napisana u kraljevo ime i na njima je udaren kraljev pečat.

¹³ Po skorotečama razaslane su svim kraljevim pokrajinama poslanice da se svi Židovi, od dječaka do staraca, djeca i žene unište, pobiju, zatre, a njihova dobra da se zaplijene u jednom jedinom danu, i to trinaestog dana dvanaestog mjeseca, mjeseca Adara. ^(a) Ovo je prijepis poslanice: “Veliki kralj Ahasver upraviteljima sto dvadeset i sedam pokrajina od Indije do Etiopije i njima podložnim mjesnim glavarima ovako piše: ^(b) Budući da imam vlast nad mnogim narodima i gospodstvo nad svim svijetom, odlučih, ne zanesen ohološću moći nego u želji da uvijek blago i čovječno vladam, dati podanicima spokojan

život i pružiti kraljevstvu blagostanje i slobodu kretanja po njemu te učvrstiti mir za kojim svi ljudi žude. (c) Pošto sam zapitao savjetnike kako bi se moglo to ostvariti, Haman, koji se među nama izdvaja razboritošću i koji se ističe prokušanom odanošću i ustrajnom vjernošću i zauzima drugo mjesto u kraljevstvu, (d) pokazao je da se među ostale narode svijeta zavukao jedan neprijateljski narod, svojim zakonima protivan svim pucima, narod koji vječno prezire kraljeve odluke tako te se ne može učvrstiti zajedničko carstvo kojim inače besprijekorno upravljamo. (e) Ustanovili smo dakle da je samo taj narod neprekidno u sukobu sa svim ljudima, da se ističe načinom života što odstupa od zakona, da zbog neslaganja s našim naumima počinja najgora nedjela tako te se kraljevstvo ne može učvrstiti. (f) Stoga naređujemo da se, zajedno sa ženama i djecom, neprijateljskim mačevima bez ikakva sažaljenja i milosrđa potpuno iskorijene oni koji vam budu naznačeni u pismima Hamana, upravitelja javnih poslova i našega drugog oca, i to četrnaestoga dana dvanaestoga mjeseca, Adara, tekuće godine. (a) Tako će se, pošto nekadašnji i današnji neprijatelji u jednom danu budu silovito strovaljeni u Podzemlje, ubuduće za sva vremena naši poslovi moći odvijati postojano i nesmetano.”

14 Sadržaj ove naredbe, koja je imala postati zakonom u svakoj pokrajini, bio je objavljen svim narodima da bi bili spremni za taj dan.

15 Skoroteče žurno potekoše s kraljevskom

naredbom. Zakon bi objavljen i u tvrđavi Suze, pa dok su kralj i Haman sjedili i častili se, grad je Suza bio uznemiren.

4

¹ Mordokaj doznade za sve što se dogodilo: razdera na sebi haljine, navuče kostrijet, posu se pepelom i prođe posred grada kukajući glasno i gorko.

² Dođe samo do kraljevih vrata, jer s onom kostrijeti na sebi ne mogaše kroz njih proći.

³ U svakoj je pokrajini, svuda gdje se doznala kraljeva riječ i njegov proglas, među Židovima zavladała žalost: postili su, plakali i jadikovali. Mnogima od njih kostrijet i pepeo posta ležaj.

⁴ Esterine djevojke i njezini eunusi dođoše da je o tome obavijeste. Kraljica se veoma uznemiri. Posla Mordokaju haljine da bi ih obukao a skinuo sa sebe kostrijet, ali on to odbi.

⁵ Nato Eстера pozva Hataka, jednog od kraljevih eunuha koji joj je bio određen za službu, pa ga posla k Mordokaju da dozna od njega što se dogodilo i zbog čega je takav.

⁶ Hatak ode do Mordokaja na gradski trg, pred vrata kraljeva.

⁷ Mordokaj mu pripovjedi što mu se dogodilo i detaljno ga obavijesti o novcu koji je Haman obećao položiti u kraljevu riznicu da bi mogao uništiti Židove.

⁸ Dade mu i prijepis naredbe o njihovom zatoru, koja je objavljena u Suzi, da je pokaže Esteri te da joj javi i naloži neka ide kralju: neka ga moli za milost i posreduje kod njega za svoj

narod. (a) "Sjeti se dana siromaštva svoga kad sam te hranio rukom svojom, jer se Haman, drugi čovjek kraljevstva, dogovorio s kraljem da nas usmrti. (b) Zazivaj Boga, govori kralju za nas i oslobodi nas od smrti."

⁹ Hatak se vrati i donese Esteri Mordokajevu poruku.

¹⁰ Eстера odvrati Hataku i naredi mu da saopći Mordokaju:

¹¹ "Svi službenici kraljevi i narod kraljevih pokrajina znaju kako svakoga onoga, bio on muškarac ili žena, koji nepozvan uđe kralju u unutrašnje predvorje čeka jedan jedini zakon: smrtna kazna, osim ako kralj ne pruži takvome svoje zlatno žezlo i poštedi mu život. A ja već trideset dana nisam bila pozvana kralju."

¹² Mordokaju bjehu saopćene Esterine riječi,

¹³ pa on poruči Esteri: "Nemoj misliti da ćeš se zato što se nalaziš u kraljevoj palači spasiti jedina od svih Židova:

¹⁴ jer budeš li u ovoj prilici šutjela, doći će Židovima pomoć i spas s druge strane, a ti ćeš s kućom svoga oca propasti. Tko zna nisi li se baš i popela do kraljevske časti zbog časa kao što je ovaj?"

¹⁵ Eстера i opet poruči Mordokaju:

¹⁶ "Hajde, sakupi sve Židove koji se nalaze u Suzi. Postite za me: tri dana i tri noći ne jedite niti pijte. I ja ću tako postiti sa svojim djevojkama. Tako pripremljena ući ću kralju i unatoč zakonu, pa treba li da poginem, poginut ću."

17 Mordokaj se onda povuče i učini što mu je naredila Eстера. (a) I sjetivši se svih djela koje je Gospod izveo, pomoli se Gospodu i kaza: (b) “Gospode, Gospode, kralju koji vladaš nad svime, sve je u tvojoj vlasti i nema toga koji bi se mogao suprotstaviti tvojoj volji da spasiš Izraela! (c) Ti si stvorio nebo i zemlju i sve što je divljenja vrijedno pod nebom. Gospodar si svega i nema toga koji se može tebi oprijeti, Gospodine! (d) Tebi je sve poznato; ti znaš, Gospodine: nisam pao ničice pred bahatog Hamana, ali ne iz drskosti, ni iz oholosti, ni iz častoljublja. Ti znaš da bih za spas Izraela bio voljan i tabane njegove cjelivati. (e) To sam učinio zato da ne metnem čast koja se iskazuje čovjeku iznad one koja se iskazuje Bogu. Neću pasti ničice ni pred kim, nego samo pred tobom, moj Gospodine, i to ne činim iz oholosti. (f) Sada, Gospodine, Bože, kralju, Bože Abrahamov, poštedi narod svoj, jer gledaju samo kako bi nas istrijebili: žele uništiti ono što je od početka bila tvoja baština. (g) Nemoj zanemariti posjed svoj koji si oslobodio iz egipatske zemlje! (17 h) Poslušaj molitvu moju, budi milostiv nasljedstvu svome i u veselje prometni plač naš, da bismo, ostavši živi, mogli hvalospjevima slaviti ime tvoje i nemoj dopustiti da iščeznu usta onih koji te hvale, o Gospode!” (17i) I sav je Izrael vapio svom snagom svojom, jer je smrt bila pred očima njihovim. (17k) I kraljica se Eстера, obuzeta smrtnom tjeskobom, uteče Gospodinu; pošto svuče sa sebe sjajne haljine, navuče odjeću tjeskobe i žalosti, te umjesto

skupocjenim mirisima posu glavu pepelom i prahom. I ponizi veoma tijelo svoje postom, a svako mjesto na kojem se u znak veselja znala ukrašavati posu uvojcima svoje kose, pomoli se Bogu Izraelovu i kaza: ^(17l) "Gospodine moj, kralju naš, ti si jedini! Dođi u pomoć meni koja sam sama, kojoj nema druge pomoći do tebe, jer opasnost je moja u ruci mojoj. ^(17m) Ja sam od svoga djetinjstva slušala u obiteljskom rodu da si ti, Gospode, izabrao Izraela među svim drugim narodima: naše očeve među svim njihovim precima u svoju trajnu baštinu i da si za njih učinio sve što si im obećao. ⁽¹⁷ⁿ⁾ Ali smo sad sagriješili pred tobom i ti si nas predao u ruke neprijatelja naših jer smo iskazivali počast bogovima njihovim. Pravedan si, Gospodine! ^(17o) I sad oni, nezadovoljni već gorčinom sužanjstva našega, staviše ruke svoje u ruke kumira svojih da će poništiti odredbu usta tvojih, uništiti baštinu tvoju, začepiti usta onima koji te hvale i utrnuti slavu doma tvoga i žrtvenika tvoga, ^(17p) a otvoriti usta naroda da hvale njihove isprazne kumire i dive se jednom kralju od mesa. ^(17q) Nemoj predati, Gospode, žezlo svoje onima koji ne postoje. Neka se ne smiju propasti našoj, nego okreni naum njihov na njihove glave i primjerno kazni onoga koji je počeo bjesniti protiv nas. ^(17r) Sjeti se, Gospode! Objavi se u vrijeme naših jada i ohrabri me, o kralju bogova i vladaru svakoga gospodstva! ^(17s) Metni u moja usta primjerenu riječ pred lavom, a njegovo srce zadahni mržnjom na neprijatelja našega; da

zatre njega i njegove sumišljenike. (17t) A nas oslobodi rukom svojom i dođi u pomoć meni koja sam sama i nemam nego tebe, o Gospode! (17u) Sve ti je poznato pa znaš da mrzim slavu opakih i da mi je odvratna postelja neobrezanih i svakoga tuđinca. (17w) Znaš tjeskobu moju, jer ja se gnušam nad znamenjem moga visočanstva koje se nalazi na glavi mojoj. U dane kad se s njime pojavim grstim se nad njim kao nad dronjkom mjesečnog pranja i ne nosim ga onih dana koji pripadaju samo meni. (17x) Sluškinja tvoja nije nikada jela sa stola Hamanova, nisam nikada počastila kraljevsku gozbu, niti sam pila vino ljevanica. (17y) I od dana uzdignuća svoga do danas sluškinja tvoja nije se poveselila osim u tebi, Gospode, Bože Abrahamov. (17z) Bože, nadasve moćni, uslišaj glas beznadnih i izbavi nas iz ruku opakih, a oslobodi i mene od moga straha!”

5

¹ Trećega dana, pošto presta moliti, svučee molitvene haljine i zaodjenu se slavom svojom. (1a) Tako čarobna zazva Boga Svevida i Spasitelja. Onda uze dvije sluškinje. Na jednu se gotovo nježno naslanjala, a druga ju je slijedila i pridržavala njezinu odjeću. (1b) Blistala je od vrhunske ljepote, lice joj bijaše veselo, kao rastvoreno ljubavi, a srce sapeto od straha. (1c) Kroza sva je vrata ušla pred kralja. On je sjedio na svom kraljevskom prijestolju, zaogrnut svim ukrasom veličanstva svoga, sav u

zlatu i dragom kamenju, ulijevao je veliko strahopoštovanje. ^(1d) Podigavši svoje lice, sjajem ozaren, pogleda krajnje ljutit. Kraljici pozli. Od slabosti problijedje i klonu na glavu sluškinje što je pred njom išla. ^(1e) Tada Bog sklonu kraljevu dušu na blagost. Zabrinut, kralj skoči sa svoga prijestolja i uze je u naručje dok ne dođe k sebi. Hrabrio ju je utješnim riječima i upitao: ^(1f) "Što je, Estero? Ja sam tvoj brat! Ne boj se, nećeš umrijeti - naša je uredba za obične ljude. Priđi!"

² I podigavši zlatno žezlo, postavi ga na vrat Esteri, zagrlji je i reče: "Govori mi!" ^(2a) Ona mu reče: "Spazih te, gospodaru, kao anđela Božjega, pa mi se uznemiri srce od straha pred sjajem tvojim. Jer si, gospodaru, divan i lice ti je puno dražesti." ^(2b) Dok je još govorila, klonu od iznemoglosti. Kralj se uznemiri, a sva ju je posluga njegova hrabrila.

³ Kralj joj reče: "Što je tebi, kraljice Estero? Što želiš? Bila to i polovica kraljevstva, dobit ćeš je!"

⁴ Estera odgovori: "Neka kralj, ako mu je drago, dođe s Hamanom na gozbu koju sam danas priredila."

⁵ Kralj odvrati: "Obavijestite odmah Hamana da bi se izvršila Esterina želja." Kralj dakle dođe s Hamanom na gozbu koju je Estera priredila.

⁶ Dok su pili vino, kralj kaza Esteri: "Što god zatražiš, dobit ćeš. Što god zaželiš, bila to i polovica kraljevstva, bit će ti!"

⁷ Estera odgovori: "Molba mi je i želja,

⁸ ako sam našla milost u očima kraljevim i ako se kralju svidi dati mi što molim i učiniti

što želim, da kralj ponovo dođe s Hamanom na gozbu koju ću sutra pripremiti za njih i tad ću postupiti po riječi kraljevoj.”

⁹ Toga dana Haman iziđe sretan i zadovoljna srca, ali se rasrdi jako na Mordokaja kad vidje da na vratima kraljevim nije ustao ni maknuo se pred njim.

¹⁰ Haman se ipak svlada. Ode kući i posla po svoje prijatelje i po ženu Zarešu.

¹¹ Pripovijedao im je o sjaju svoga bogatstva, o mnoštvu svojih sinova i o svemu onome čime ga je kralj uzveličao i čime ga je uzdignuo nad sve svoje knezove i službenike.

¹² Haman još dometnu: “I kraljica Eстера nije uz kralja pozvala nikoga osim mene na gozbu koju je priredila. I sutra sam samo ja uz kralja njezin uzvanik.

¹³ Ali me sve to ne može učiniti sretnim dokle god gledam Židova Mordokaja kako sjedi na vratima kraljevim.”

¹⁴ Reče mu Zareša, žena njegova, i svi prijatelji njegovi: “Podigni vješala visoka pedeset lakata. Sutra ujutro zatraži od kralja neka na njih objese Mordokaja. Poslije toga idi sretan s kraljem na gozbu.” Savjet se Hamanu učini dobar, pa on naredi da se podignu vješala.

6

¹ Te noći kralj ne mogaše usnuti. Zato naredi da mu donesu i čitaju knjigu znamenitih događaja, Ljetopise.

² Tu se nađe zapisano kako je Mordokaj prokazao Bigtanu i Tereša, dva dvoranina kraljeva, čuvare praga, koji su se spremali da podignu ruke na kralja Ahasvera.

³ Kralj upita: “Kakva je čast i kakvo je odlikovanje zapalo Mordokaja za sve to?” Kraljeve sluge, dvorani koji ga slušahu, odgovoriše: “Ništa nije učinjeno za nj.”

⁴ Kralj onda zapita: “Tko je u predvorju?” A to u vanjsko predvorje kraljevske palače bijaše stigao Haman da traži od kralja neka objese Mordokaja na vješalima koja su već bila podignuta za nj.

⁵ Službenici kraljevi odgovoriše: “Eno se u predvorju nalazi Haman.” “Neka uđe!” - naredi kralj.

⁶ Kako Haman uđe, kralj ga upita: “Što treba učiniti čovjeku koga kralj hoće da počasti?” Haman reče u sebi: “Koga ako ne mene kralj želi počastiti?”

⁷ Zato odgovori kralju: “Za čovjeka koga kralj želi počastiti

⁸ treba donijeti kraljevske haljine koje kralj sam oblači i dovesti konja kojega kralj jaše i položiti mu na glavu kraljevsku krunu.

⁹ Haljine i konja neka kralj preda jednome od najuglednijih kneževa kraljevih da bi taj obukao onoga koga kralj želi počastiti i na konju ga odveo na gradski trg uzvikujući pred njim: “Tako biva onome koga kralj hoće da počasti!”

¹⁰ Kralj nato naredi Hamanu: “Uzmi odmah haljine i konja, kako si rekao, pa učini tako Mor-

dokaju Židovu koji sjedi na kraljevim vratima i ne propusti ništa od onoga što si rekao!”

¹¹ Haman uze haljine i konja: obuče u haljine Mordokaja i provede ga na konju po trgu grada vičući pred njim: “Tako biva onome koga kralj hoće da počasti!”

¹² Malo zatim Mordokaj se vrati k vratima kraljevim, a Haman, tužan i zastrte glave, ode žurno kući

¹³ te ispriča Zareši, ženi svojoj, i svima prijateljima svojim što se dogodilo. Njegovi mu savjetnici i žena Zareša rekoše: “Ako Mordokaj, pred kojim si počeo posrtati, pripada židovskom rodu, nećeš ga nadjačati, nego će te on zacijelo oboriti.”

¹⁴ Još su o tom razgovarali, kad eto kraljevih dvorana. Došli su tražiti Hamana da ga žurno odvedu na gozbu koju je priredila Eстера.

7

¹ Kralj i Haman dođoše na gozbu kraljici Esteri.

² I toga drugoga dana, dok se pilo vino, reče kralj Esteri: “Koja ti je molba, kraljice Estero? Bit će ti udovoljena! Koja je tvoja želja? Ako je i pola kraljevstva, bit će ti!”

³ Kraljica Eстера odgovori: “Ako sam, kralju, našla milost u tvojim očima i ako ti je s voljom, neka mi se u ime molbe pokloni život, a u ime želje moj narod!”

⁴ Jer smo ja i narod moj predani za zator, klanje, uništenje. Da smo predani u roblje, šutjela bih jer nevolja ne bi bila štetna po kralja.”

⁵ Ali kralj Ahasver upade kraljici Esteri u riječ pa je upita: “Tko je taj? Gdje je taj koji je namislio takvo što učiniti?” Eстера tada odgovori: “Progonitelj i neprijatelj jest Haman, ovaj zlikovac!”

⁶ Haman se zaprepasti pred kraljem i kraljicom.

⁷ Kralj, gnjevan, ostavi vino te ode u vrt palače. Haman osta uz kraljicu da je moli za svoj život, jer je uvidio da je njegova nesreća pred kraljem gotova.

⁸ Kralj se vrati iz vrta u dvoranu gdje se pilo vino. Dotle Haman bijaše pao na počivaljku na kojoj se nalazila Eстера. “Pokušavaš još i nasilje nad kraljicom, i to u mome vlastitom domu?” - povika kralj. Tek što su te riječi izletjele iz kraljevih usta, pokriše lice Hamanu.

⁹ Tada kaza Harbona, jedan od dvorana koji su stajali u službi kraljevoj: “Eno i vješala što ih je Haman pripremio za Mordokaja koji je govorio u korist kraljevu. Nalaze se kraj Hamanove kuće i visoka su pedeset lakata.” Kralj zapovjedi: “Objesite ga na njih!”

¹⁰ Hamana objesiše na vješala koja bijaše pripremio Mordokaju, i kraljeva se srdžba utiša.

8

¹ Onoga istog dana kralj Ahasver preda kraljici Esteri kuću Hamana, progonitelja Židova, a Mordokaj je stupio pred kraljevo lice, jer je Eстера objasnila kralju što joj je on.

² Kralj skinu pečatni prsten, koji je već bio oduzeo Hamanu, i dade ga Mordokaju, a Estera postavi Mordokaja nad Hamanovom kućom.

³ Estera tada ponovo progovori kralju. Baci mu se pred noge; rasplaka se i najvruće ga zamoli da osujeti zlo Hamana Agađanina i naum opaki što ga bijaše zasnovao protiv Židova.

⁴ Kralj pruži prema Esteri zlatno žezlo. Estera se diže, stade pred kraljem

⁵ i reče: “Ako je kralju po volji, ako sam našla milost pred licem njegovim, ako je kralju pravo te ako sam mila u njegovim očima, neka pismeno opozove sve što napisa Haman, sin Hamdatin, Agađanin, u opakoj nakani da se pobiju Židovi koji se nalaze u svim pokrajinama kraljevstva.

⁶ TÓa kako bih ja mogla gledati nesreću koja bi pogodila moj narod? Kako bih mogla gledati zator roda svoga?”

⁷ Kralj Ahasver odgovori kraljici Esteri i Mordokaju Židovu: “Eto, poklonio sam Esteri kuću Hamanovu, a njega sam dao objesiti jer je bio digao svoju ruku na Židove,

⁸ a vi u ime kraljevo napišite o Židovima što vam se sviđa i zapečatite kraljevim prstenom. Jer neopoziv je proglas koji je u kraljevo ime napisan te kraljevim pečatom zapečaćen.”

⁹ Tada, dvadeset i trećeg dana trećega mjeseca, to jest mjeseca Sivana, budu sazvani pisari kraljevi i prema svemu što bijaše naredio Mordokaj napisa se Židovima, namjesnicima, upravljačima i knezovima pokrajina od Indije do

Etiopije, a bijaše sto dvadeset i sedam pokrajina, svakoj pokrajini njezinim pismom, svakom narodu njegovim jezikom, pa i Židovima njihovim pismom i njihovim jezikom.

¹⁰ On napisa pisma u ime kralja Ahasvera i zapečati ih kraljevim prstenom pa ih razasla po skorotečama koji su jahali na konjima, pastusima iz kraljevske ergele.

¹¹ Kralj je dopustio Židovima po svim gradovima da se mogu sastajati, braniti svoj život te uništiti, ubiti i zatrti svaku vojsku narodnu ili pokrajinsku koja bi ih napala, ne štedeći ni djecu ni žene, a slobodno im je oplijeniti njihova dobra;

¹² sve istoga dana u svim pokrajinama kraljevstva Ahasverova: trinaestog dana dvanaestoga mjeseca, to jest mjeseca Adara. ^(12a) Prijepis toga pisma glasi: ^(12b) "Veliki kralj Ahasver namjesnicima u sto dvadeset i sedam pokrajina od Indije do Etiopije, upravljačima pokrajina i svima svojim vjernim podanicima, pozdrav! ^(12c) Mnogi, koliko su više obasuti častima, poradi velike dobrodušnosti svojih dobročinitelja, toliko se više znaju uzobijestiti zbog toga. Pa ne samo da nastoje nanijeti zlo našim podanicima nego, nesposobni da obuzdaju bahatost, namještaju zamku i samim svojim dobročiniteljima. ^(12d) Oni ne samo da iskorjenjuju osjećaj harnosti nego, zaneseni nadutošću onih koji ne znaju za dobro, umišljaju da će umaknuti Bogu koji sve vidi i pravdi koja mrzi zlo. ^(12e) Često i mnogi od onih koji su

na vlasti, kad upravu državnih poslova povjere prijateljima, pod njihovim utjecajem postanu sukrivci nevine krvi i zapletu se u nepopravljive nevolje: (12f) smicalice, licemjerje i pokvarenosti izigraju čestitu dobronamjernost upravljača. (12g) To se može vidjeti ne toliko iz starijih povijesti koje su do nas doprle: istražite samo kolike je zločine pred našim očima počinila opakost nedostojnih vladara. (12h) Zato ćemo se ubuduće truditi da svim ljudima damo mirno i spokojno kraljevstvo. (12i) Uvest ćemo promjene, a što nam se na uvid podastre prosuđivat ćemo s najdobrohotnijom susretljivošću. (12k) Tako smo Hamana, sina Hamdatina, Makedonca, koji je doista stran krvi Perzijanaca i jako daleko od naše naklonosti, primili kao gosta, (12l) a on se toliko okoristio dobrohotnošću koju gajimo prema svakom narodu da je bio nazvan našim ocem i bio poštovan od svih jer je zauzimao drugo mjesto, najbliže kraljevskom prijestolju. (12m) Ali ne znajući obuzdati svoju oholost, smisli kako bi nas lišio kraljevstva i života, (12n) tražeći da mnogovrsnim spletkama uništi Mordokaja, našeg spasitelja i trajnog dobročinitelja, i našu neporočnu družicu kraljevstva, Esteru, sa svim njihovim narodom. (12o) Mislio je da će nas tako osamljene zaskočiti i prenijeti vlast Perzijanaca u ruke Makedonaca. (12p) Ali smo mi utvrdili da Židovi koje je taj zlikovac naumio zatrti ne samo da nisu zlotvori nego su, upravljani najpravednijim zakonima, (12q) sinovi Najvišega, Najvećega, živoga Boga koji čuva nama, kao i

našim djedovima, carstvo u najboljem redu. (12r) Učinit ćete, dakle, dobro ne budete li se poslužili pismima koja je uputio Haman, Hamdatov sin, jer je on, tvorac toga zločina, već obješen sa svom obitelji pred vratima Suze: Bog, koji vlada nad svime, smjesta mu je dosudio zasluženu kaznu. (12s) Izloživši na svakom mjestu prijepis ove naredbe, pustite da se Židovi služe slobodno svojim zakonima. Pomognite im da uzmognu s uspjehom odbiti od sebe one koji bi ih napali u času nevolje trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, mjeseca Adara, jer je baš to dan (12t) u koji je Bog, gospodar svega, izabranom narodu donio radost mjesto uništenja. (12u) Zato i vi među svojim spomen-blagdanima svetkujte u svoj svečanosti ovaj osobiti dan da bi sada i ubuduće bio vama i Perzijancima dobre volje na spas, a našim neprijateljima spomen na propast. (12x) Svaki grad ili uopće pokrajina koja se ovoga ne bude pridržavala bit će nesmiljeno kopljem i ognjem uništena: postat će ne samo ljudima nepristupačna nego i zvijerima i pticama zauvijek mrska.”

¹³ Prijepis pisma, koje je imalo postati zakonom u svakoj pokrajini, bijaše objavljen među svim narodima, kako bi Židovi toga dana bili spremni osvetiti se svojim neprijateljima.

¹⁴ Skoroteče, konjanici na kraljevskim pastusima, krenuše odmah i pojuriše, po kraljevoj zapovijedi. Naredba je bila objavljena i u tvrđavi Suzi.

¹⁵ Mordokaj izađe od kralja odjeven u grim-

iznu i lanenu kraljevsku haljinu, s velikom zlatnom krunom i s ogrtačem od fine tkanine i crvena skrleta. Grad je Suza klicao i veselio se.

¹⁶ Bio je to za Židove dan svjetla, veselja, kliktanja i slavlja.

¹⁷ U svakoj pokrajini, u svakom gradu i mjestu do kojega je dopro kraljev ukaz i zakon, zavlada među Židovima veselje, radost, gozba i blagdan, i mnogi među pucima zemlje postadoše Židovi jer ih je spopao strah od Židova.

9

¹ Trinaestoga dana dvanaestog mjeseca, mjeseca Adara, kad je morala biti izvršena odredba kraljevog ukaza, istoga dana u koji su se neprijatelji Židova nadali zavladatai nad njima dogodi se obrnuto: Židovi zavladaše nad neprijateljima svojim.

² Židovi se sakupiše po svojim gradovima u svim pokrajinama kralja Ahasvera da udare na one koji su tražili njihovu propast. I nitko se nije usuđivao da im pruži otpor, jer je sve narode spopao strah od Židova.

³ Svi su knezovi pokrajina i namjesnici, upravljači i činovnici kraljevi štitili Židove jer ih je obuzeo strah od Mordokaja.

⁴ Jer je Mordokaj postao velik na kraljevskom dvoru, i po svim pokrajinama širio se glas da Mordokaj postaje sve moćniji.

⁵ Židovi, dakle, udariše mačem po svim svojim neprijateljima, sasjekoše ih i zatrše; sa svojim

mrziteljima postupiše kako im se htjelo.

⁶ Samo u tvrđavi Suzi smakoše i zatrše Židovi pet stotina ljudi;

⁷ pogubiše Paršandatu, Dalfona, Aspatu,

⁸ Poratu, Adaliju, Aridatu,

⁹ Parmaštu, Arisaja, Aridaja, Jezatu

¹⁰ i deset sinova Hamana, sina Hamdatina, progonitelja Židova. Ali se ne pojagmiše za plijenom.

¹¹ Toga istog dana, doznavši za broj ubijenih u tvrđavi Suzi,

¹² kralj reče kraljici Esteri: “U tvrđavi Suzi Židovi su smaknuli i uništili pet stotina ljudi i deset Hamanovih sinova. Što su tek onda izveli u ostalim pokrajinama kraljevim? Koja je sada molba tvoja? Bit će uslišana! Koja je tvoja želja? Bit će ispunjena!”

¹³ “Ako je kralju po volji,” reče Eстера, “neka se Židovima koji žive u Suzi dopusti još sutra primijeniti isti zakon kao i danas i neka se objesi deset Hamanovih sinova.”

¹⁴ Kralj naredi da se tako učini: zakon bi u Suzi proglašen i deset Hamanovih sinova obješeno.

¹⁵ Tako se Židovi Suze sakupiše i četrnaestoga dana mjeseca Adara pa pobiše u Suzi još tri stotine ljudi. Ali se ni tada ne pojagmiše za plijenom.

¹⁶ Ostali Židovi, oni koji su živjeli u kraljevskim pokrajinama, sakupiše se da brane svoje živote i mir od neprijatelja: pobiše sedamdeset i pet tisuća dušmana. Ali se ni tada ne pojagmiše za plijenom. Bio je trinaesti dan mjeseca Adara.

17 Četrnaestoga dana Židovi su mirovali: to bijaše dan gozbe i veselja.

18 Židovi u Suzi koji su se sakupili trinaestoga i četrnaestoga dana mirovahu petnaestoga dana; to je bio dan njihova veselja i gozbi.

19 Zbog toga Židovi pripoljci, oni koji žive po neutvrđenim selima, blagdanski svetkuju četrnaesti dan mjeseca Adara veseleći se i gozbujući i među sobom izmjenjujući darove. (19a) A koji žive u gradovima slave i petnaesti dan Adara u razdraganosti i u veselju, izmjenjujući među sobom darove.

20 Mordokaj opisa te događaje i upravi pisma Židovima svih blizih i dalekih pokrajina kralja Ahasvera.

21 Naložio im je da četrnaesti i petnaesti dan mjeseca Adara svake godine slave

22 kao dane u kojima su Židovi postigli spokoj od svojih neprijatelja i kao mjesec koji je bio pretvorio u radost njihovu tugu a u blagdan njihovo žalovanje. Neka ih slave gozbom i veseljem, izmjenjujući među sobom darove i dijeleći poklone ubogima.

23 Židovi prihvatise da drže ono što su već sami od sebe počeli slaviti i o čemu im je pisao Mordokaj:

24 "Haman, sin Hamdatin, Agađanin, progonitelj svih Židova, kako je bio naumio sve ih uništiti, baci 'Pur', to jest ždrijeb, za njihovo smaknuće i zator;

25 ali kad je za njegovu zamisao doznao kralj, on pismeno naredi: 'Neka se na njegovu glavu

obori opaki naum što ga bijaše zasnovao protiv Židova i neka bude obješen, on i sinovi njegovi.”

²⁶ Zbog toga su ti dani nazvani Purim, prema riječi Pur. Zato prema svem sadržaju toga pisma i prema onome što su vidjeli i što im bijaše preneseno

²⁷ Židovi se neopozivo obvezaše i prihvatiše za se, za svoje potomke i za sve one koji se s njima budu udružili da će svake godine slaviti ta dva dana prema tom propisu i u to vrijeme.

²⁸ Te dane valja slaviti i njih se sjećati od pokoljenja do pokoljenja u svakoj obitelji, pokrajini i gradu; ti dani Purima ne smiju iščeznuti ispred Židova, ni spomen na njih biti izbrisan iz njihova roda.

²⁹ Kraljica Eстера, kći Abihailova, i Židov Mordokaj pisali su to što snažnije da tako još jednom potkrijepe pismo o Purimu.

³⁰ Pisma su poslali svim Židovima u sto dvadeset i sedam pokrajina Ahasverova kraljevstva s porukom mira i vjernosti;

³¹ da obdržavaju te dane Purima u njihovo određeno vrijeme, kako su to odredili Židov Mordokaj i kraljica Eстера, i da drže post i molitve, onako kako su to oni obvezali sebe i svoje potomke.

³² Tako Esterina naredba ozakoni ove propise Purima i to bi zapisano u knjigu.

10

¹ Kralj Ahasver udari danak na zemlju i na otoke morske.

² Sva djela njegove moći i hrabrosti, a tako i izvještaj o uzdignuću Mordokaja koga je kralj uzvisio, zapisani su u Ljetopisima kraljeva Medije i Perzije:

³ kako je Židov Mordokaj bio prvi iza kralja Ahasvera, velik u očima Židova, voljen od mnoštva svoje subraće kao pobornik blagostanja svoga naroda i glasnik mira za svoj rod. ^(3a) Mordokaj uskliknu: “Božje je to djelo! ^(3b) Sjećam se, evo, sna koji sam o tom usnio - ništa nije ostalo neispunjeno: ^(3c) malen izvor koji posta rijeka, svjetlo, sunce i voda u izobilju. Rijeka je Eстера kojom se kralj oženio i učinio je kraljicom. ^(3d) Dva zmaja, to smo ja i Haman. ^(3e) Narodi, to su svi oni koji su se udružili da bi zatrli ime židovsko. ^(3f) Moj narod, to je Izrael - oni koji podigoše svoj glas k Bogu i biše spašeni. DÓa, Gospod spasi svoj narod! Gospod nas oslobodi svih onih zala! Bog izvede znakove i čudesa kakvih nema među poganima! ^(3g) Zato on baca dva ždrijeba: jedan za Božji puk, drugi za sve ostale narode. ^(3h) I oba ova ždrijeba izadoše u čas, vrijeme i dan koji je dosudio Bog za sve narode. ⁽³ⁱ⁾ Sjetio se Bog naroda svoga i dosudio pravdu baštini svojoj. ^(3k) I bit će im - narodu njegovu Izraelu - ovi dani mjeseca Adara, to jest četrnaesti i petnaesti, dani okupljanja, radosti i veselja pred Bogom za pokoljenja dovi-jeka.” ^(3l) Četvrte godine kraljevanja Ptolemejeva i Kleopatrina, Dositej, koji se kazao kao svećenik i levit, i njegov sin Ptolemej doniješe ovo pismo o Purimu, tvrdeći da je vjerodostojno i da ga je

preveo Lizimah, sin Ptolemejev, iz Jeruzalema.

Sveta Biblija
The Holy Bible in the Croatian language, translated
by Ivan Šarić Sarajevo

Public Domain

Language: Hrvatski (Croatian)

2019-12-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 31 Aug 2023

814ebc92-1eb7-5ca7-a82b-7435e80342a7